

Een verzekeringsrevolutie

Auteur(s):

Theebe, M.A.J.

*De auteur is verbonden aan de Universiteit van Amsterdam, Tinbergen Instituut. Met dank aan Piet Eichholtz***Verschenen in:**

ESB, 84e jaargang, nr. 4193, pagina D19, 11 maart 1999

Rubriek:

Dossier Nieuwe risico's

Trefwoord(en):

Dit artikel is een reactie op P.H.M. Kuys, [Marktconforme verzekeringsoplossingen](#), *ESB-Dossier*, 11 maart 1999, blz. D14-D18.

De auteur van het artikel "Marktconforme verzekeringsoplossingen" heeft hiermee een bijzonder interessante bijdrage geleverd, op een qua Nederlandse publicaties nog vrijwel onontgonnen gebied. Met veel visie is er beschreven hoe de kapitaalmarkt de verzekeringswereld op een andere dan traditionele wijze van dienst kan zijn als bron voor risicokapitaal. De uitgifte van obligaties waarvan het rendement afhankelijk is van door natuurrampen aangerichte schade spreidt het verzekeringsrisico over vele beleggers en versterkt de verzekeringscapaciteit. Niet zozeer de rendementen zullen in mijn ogen de catastrofe-bonds aantrekkelijk maken voor beleggers, maar wel het diversificatiepotentieel. Natuurrampen vormen één van de zeldzame risico's die echt volledig onafhankelijk zijn van de conjunctuurencyclus. Toevoeging van een stukje natuurrampen-exposure aan de beleggingsportefeuille zal het portefeuillerisico zeker kunnen laten afnemen.

Het artikel concentreert zich op securitisatie van het "nieuwe" risico van natuurrampen. Dit zijn uiteraard belangrijke risico's. Het is wellicht in dit kader ook aardig aandacht te besteden aan een andere markt waar de risico's tot nu toe onverzekerbaar zijn: de woningmarkt. Ook hier blijkt ruimte te bestaan voor het introduceren van nieuwe producten. Prijsfluctuaties op de woningmarkt kunnen groot zijn, denk bijvoorbeeld aan de sterke prijsdalingen rond 1980. In de nabije toekomst kunnen de huizenprijzen ook worden beïnvloed door bijvoorbeeld een beperking van de hypotheekrente-af trek, die in het kader van de harmonisering van de Europese fiscale wetgeving zou kunnen worden doorgevoerd. Door een dergelijke maatregel kan de eigen woning aan populariteit inboeten, met alle prijsconsequenties van dien. Het grootste risico wordt gelopen door degenen die vaak voor hun werk moeten verhuizen, ouderen die mogelijk kleiner gaan wonen of een woning in een bejaarden- of verzorgingstehuis gaan betrekken, woningbezitters die overwegen naar een huurwoning over te stappen en potentiële emigranten.

In de VS zijn enkele experimenten gaande, waarbij woningbezitters zich tegen dit risico kunnen verzekeren. In ruil voor een periodieke premie vergoedt een verzekeringsmaatschappij het bij woningverkoop gerealiseerde verlies. De verhandeling van dit risico komt niet alleen consumenten en verzekeringsmaatschappijen ten goede. Institutionele beleggers kunnen hun beleggingsportefeuille verder diversificeren, hypotheekfinanciers kunnen het faillissementsrisico op hypotheekleningen verder reduceren en de hypotheekrente-af trek zal als stimulant voor het eigen woning-bezit minder noodzakelijk worden. Behalve deze woning-waardeverzekering bestaan er ook andere vormen van verhandeling van het prijsrisico van onroerend goed. Schotse huizenkopers kunnen sinds enige jaren een korting op hun hypotheekrente krijgen indien zij een deel van de waardevermindering van hun woning afstaan, in de VS bestaan er termijncontracten op commercieel vastgoed en op een index van vastgoedfondsen en hypotheekverstrekking geven een deel van het risico door aan de houders van 'mortgage backed securities', obligaties waarvan het rendement afhankelijk is van de afgedragen hypotheeklasten door particulieren.

Er is geen reden om aan te nemen dat verhandeling van "nieuwe" risico's als fluctuaties van de huizenprijzen of de financiële consequenties van natuurgeweld niet in Nederland zou kunnen slagen. Nederland wordt wel niet regelmatig getroffen door orkanen en aardbevingen, maar verzekeraars en de overheid zullen met gemengde gevoelens terugdenken aan de door wateroverlast aangerichte schade, die Nederland twee keer binnen korte tijd trof. Nieuwe producten als woning-waardeverzekeringen en catastrofe-bonds zouden een revolutie op de verzekeringsmarkt kunnen betekenen. Ik zie uit naar de plannen van de ING op dit terrein.

ESB-Dossier: Nieuwe risico's

Inleiding

T. de Bruin, [De nieuwe risicomaatschappij](#)

A. Heertje, [Nieuwe risico's, een publiek-privaat probleem](#)

Risico's

L. Reijnders, [De anatomie van nieuwe risico's](#)

A. Tukker, [Nieuwe risico's een nieuw beoordelingskader?](#)

S.M. de Bruyn, [De anomalie van milieurisico's](#)

De maatschappij

P. Schnabel, [Over het verlangen naar zekerheid en de noodzaak van het vertrouwen](#)

G. Antonides, [Lage en hoge risico's](#)

De markt

P.H.M. Kuys, [Marktconforme oplossingen](#)

M.A.J. Theebe, Een verzekeringsrevolutie

Het recht

M.G. Faure, [Op de glijdende schaal van verzekerbare en onverzekerbare risico's](#)

R.J. van den Bergh, [Op de glijdende schaal van commerciële belangen en maatschappelijke welvaart](#)

Epiloog

H.A. Keuzenkamp, [Verzekeren in het donker](#)